

ISA 320

ENGELS		Vertaling NEDERLANDS	
INTERNATIONAL STANDARD ON AUDITING 320		INTERNATIONALE CONTROLESTANDAARD 320	
MATERIALITY IN PLANNING AND PERFORMING AN AUDIT		MATERIALITEIT BIJ DE PLANNING EN UITVOERING VAN EEN CONTROLE	
(Effective for audits of financial statements for periods beginning on or after December 15, 2009)		(Van toepassing op controles van financiële overzichten over verslagperioden beginnend op of na 15 december 2009)	
CONTENTS		INHOUDSOPGAVE	
	Paragraph		Paragraaf
Introduction		Introductie	
Scope of this ISA	1	Reikwijdte van deze ISA	1
Materiality in the Context of an Audit	2-6	Materialiteit in de context van een controle	2-6
Effective Date	7	Ingangsdatum	7
Objective	8	Doelstelling	8
Definition	9	Definitie	9
Requirements		Vereisten	
Determining Materiality and Performance Materiality When Planning the Audit 10–11		Het vaststellen van materialiteit en uitvoeringsmaterialiteit bij de planning van de controle ...10-11	
Revision as the Audit Progresses	12-13	Herziening naarmate de controle vordert	12-13
Documentation	14	Documentatie	14
Application and Other Explanatory Material		Toepassingsgerichte en overige verklarende teksten	
Materiality and Audit Risk	A1	Materialiteit en controlerisico	A1
Determining Materiality and Performance Materiality When Planning the Audit .A2-A12		Het vaststellen van materialiteit en uitvoeringsmaterialiteit bij de planning van de controle A2-A12	
Revision as the Audit Progresses	A13	Herziening naarmate de controle vordert	A13
International Standard on Auditing (ISA) 320, “Materiality in Planning and Performing an Audit” should be read in the context of ISA 200, “Overall Objectives of the Independent Auditor and the Conduct of an Audit in Accordance with International Standards on Auditing.”		Internationale Controlestandaard (International Standard on Auditing, ISA) 320 , ‘Materialiteit bij de planning en de uitvoering van een controle’ dient te worden gelezen in de context van ISA 200, “Algemene doelstellingen van de onafhankelijke auditor, alsmede het uitvoeren van een controle overeenkomstig Internationale Controlestandaarden”.	
Introduction		Inleiding	
Scope of this ISA		Reikwijdte van deze ISA	
1. This International Standard on Auditing (ISA) deals with the auditor’s responsibility to apply the concept of materiality in planning and performing an audit of financial statements. ISA 450 ¹ explains how		1. Deze Internationale Controlestandaard (International Standard on Auditing, ISA) behandelt de verantwoordelijkheid van de auditor met betrekking tot het toepassen van het concept van materialiteit bij de planning en uitvoering van een controle van	

¹ ISA 450, “Evaluation of Misstatements Identified during the Audit.”

ENGELS	Vertaling NEDERLANDS
materiality is applied in evaluating the effect of identified misstatements on the audit and of uncorrected misstatements, if any, on the financial statements.	financiële overzichten. ISA 450² verduidelijkt hoe materialiteit wordt toegepast bij het evalueren van het effect van onderkende afwijkingen op de controle en van niet gecorrigeerde afwijkingen, indien aanwezig, op de financiële overzichten.
Materiality in the Context of an Audit	Materialiteit in de context van een controle
2. Financial reporting frameworks often discuss the concept of materiality in the context of the preparation and presentation of financial statements. Although financial reporting frameworks may discuss materiality in different terms, they generally explain that: • Misstatements, including omissions, are considered to be material if they, individually or in the aggregate, could reasonably be expected to influence the economic decisions of users taken on the basis of the financial statements; • Judgments about materiality are made in light of surrounding circumstances, and are affected by the size or nature of a misstatement, or a combination of both; and • Judgments about matters that are material to users of the financial statements are based on a consideration of the common financial information needs of users as a group.³ The possible effect of misstatements on specific individual users, whose needs may vary widely, is not considered.	2. Stelsels inzake financiële verslaggeving beschrijven vaak het concept van materialiteit in de context van het opstellen en het weergeven van financiële overzichten. Ook al kunnen stelsels inzake financiële verslaggeving materialiteit in verschillende termen omschrijven, in het algemeen beschrijven zij dat: • Afwijkingen, met inbegrip van omissies, worden verondersteld van materieel belang te zijn indien hiervan, afzonderlijk of geaggregeerd, redelijkerwijs zou kunnen worden verwacht dat zij een invloed hebben op de economische beslissingen die gebruikers op basis van de financiële overzichten nemen. • Ingenomen standpunten over materialiteit worden toegepast in het licht van de gegeven omstandigheden en worden beïnvloed door de omvang of de aard van een afwijking, dan wel door een combinatie van beide; en • Ingenomen standpunten over aangelegenheden die van materieel belang zijn voor de gebruikers van financiële overzichten worden gebaseerd op een overweging van de gemeenschappelijke behoefte aan financiële informatie van de gebruikers als groep beschouwd.⁴ Het mogelijke effect van afwijkingen op specifieke individuele gebruikers, van wie de behoeften ver uiteen kunnen lopen, wordt niet in aanmerking genomen.
3. Such a discussion, if present in the applicable financial reporting framework, provides a frame of reference to the auditor in determining materiality for the audit. If the applicable financial reporting framework does not include a discussion of the concept of materiality, the characteristics referred to in paragraph 2 provide the auditor with such a frame of reference.	3. Een dergelijke beschrijving, indien aanwezig in het stelsel inzake financiële verslaggeving, voorziet de auditor van een referentiekader bij het vaststellen van de materialiteit voor de controle. Indien het van toepassing zijnde stelsel inzake financiële verslaggeving geen beschrijving bevat met betrekking tot het concept van materialiteit, voorzien de kenmerken waaraan in paragraaf 2 wordt gerefereerd, de auditor van een dergelijk referentiekader.
4 The auditor's determination of materiality is a matter of professional judgment, and is affected by the auditor's perception of the financial information needs of users of the financial statements. In this context, it is reasonable for the auditor to assume that users: (a) Have a reasonable knowledge of business and economic activities and accounting and a willingness to study the information in the financial statements with reasonable diligence; <u>(a)(b)</u> Understand that financial statements are prepared, presented and audited to levels of materiality;	4 Vaststelling van materialiteit door de auditor is een kwestie van <i>professional judgment</i> en wordt beïnvloed door de perceptie van de auditor betreffende de behoefte aan financiële informatie van de zijde van gebruikers van de financiële overzichten. In deze context is het redelijk voor de auditor om aan te nemen dat gebruikers: (a) Een redelijke kennis hebben van bedrijfs- en economische activiteiten, alsmede van administratieve verwerking, en een bereidheid om de informatie in de financiële overzichten met een redelijke toewijding te bestuderen; <u>(a)(b)</u> Begrijpen dat financiële overzichten worden opgesteld, gepresenteerd en gecontroleerd rekening houdend met materialiteitsniveaus; <u>(a)(c)</u> De onzekerheden erkennen die inherent zijn aan de bepaling van bedragen die

² ISA 450, "Evaluatie van tijdens de controle onderkende afwijkingen".

³ For example, the "Framework for the Preparation and Presentation of Financial Statements," adopted by the International Accounting Standards Board in April 2001, indicates that, for a profit-oriented entity, as investors are providers of risk capital to the enterprise, the provision of financial statements that meet their needs will also meet most of the needs of other users that financial statements can satisfy.

⁴ Bijvoorbeeld geeft Het "Raamwerk voor de opstelling en presentatie van financiële overzichten" dat in april 2001 door de International Accounting Standards Board werd aangenomen, aan dat ten aanzien van een entiteit met winstoogmerk, het ter beschikking stellen van financiële overzichten die tegemoet komen aan de behoeften van investeerders, aangezien deze de onderneming van risicokapitaal voorzien, tevens tegemoet zal komen aan het merendeel van de behoeften van andere gebruikers, welke door financiële overzichten kunnen worden vervuld.

ENGELS	Vertaling NEDERLANDS
<u>(a)(c)</u> Recognize the uncertainties inherent in the measurement of amounts based on the use of estimates, judgment and the consideration of future events; and <u>(a)(d)</u> Make reasonable economic decisions on the basis of the information in the financial statements.	gebaseerd zijn op het gebruik van schattingen, standpunten en het in overweging nemen van toekomstige gebeurtenissen; en <u>(a)(d)</u> Redelijke economische beslissingen nemen op basis van de informatie in de financiële overzichten.
5 The concept of materiality is applied by the auditor both in planning and performing the audit, and in evaluating the effect of identified misstatements on the audit and of uncorrected misstatements, if any, on the financial statements and in forming the opinion in the auditor's report. (Ref: Para. A1)	5 Het concept van materialiteit wordt door de auditor toegepast zowel bij het plannen en uitvoeren van de controle, als bij het evalueren van het effect van de onderkende afwijkingen op de controle en van niet gecorrigeerde afwijkingen, indien aanwezig, op de financiële overzichten, alsmede bij het vormen van het oordeel in de controleverklaring. (Zie: Par. A1)
6 In planning the audit, the auditor makes judgments about the size of misstatements that will be considered material. These judgments provide a basis for: (a) Determining the nature, timing and extent of risk assessment procedures; <u>(a)(b)</u> Identifying and assessing the risks of material misstatement; and <u>(a)(c)</u> Determining the nature, timing and extent of further audit procedures. The materiality determined when planning the audit does not necessarily establish an amount below which uncorrected misstatements, individually or in the aggregate, will always be evaluated as immaterial. The circumstances related to some misstatements may cause the auditor to evaluate them as material even if they are below materiality. Although it is not practicable to design audit procedures to detect misstatements that could be material solely because of their nature, the auditor considers not only the size but also the nature of uncorrected misstatements, and the particular circumstances of their occurrence, when evaluating their effect on the financial statements.⁵	6 Bij het plannen van de controle past de auditor oordeelsvorming toe inzake de omvang van de afwijkingen die als materieel worden aangemerkt. Deze oordeelsvorming vormt de basis voor: (a) Het vaststellen van de aard, timing en omvang van de risico-inschattingswerkzaamheden; <u>(a)(b)</u> Het onderkennen en inschatten van de risico's van een afwijking van materieel belang; en <u>(a)(c)</u> Het vaststellen van de aard, timing en omvang van verdere controlewerkzaamheden. De vastgestelde materialiteit bij het plannen van de controle hoeft niet noodzakelijkerwijs een vastgesteld bedrag te zijn waaronder niet-gecorrigeerde afwijkingen, afzonderlijk of geaggregeerd, altijd als niet van materieel belang zijnd worden geëvalueerd. De omstandigheden die betrekking hebben op bepaalde afwijkingen kunnen ertoe leiden dat de auditor deze evalueert als zijnde van materieel belang, zelfs als deze onder het materialiteitsniveau liggen. Ofschoon het onrealiseerbaar is om controlewerkzaamheden op te zetten die afwijkingen ontdekken die enkel van materieel belang zouden kunnen zijn om reden van de aard daarvan, neemt de auditor niet alleen de omvang maar ook de aard van niet gecorrigeerde afwijkingen in aanmerking, alsmede de specifieke omstandigheden waarin deze zich voordoen wanneer het effect daarvan op de financiële overzichten wordt geëvalueerd.⁶
Effective Date	Ingangsdatum
7 This ISA is effective for audits of financial statements for periods beginning on or after December 15, 2009.	7 Deze ISA is van toepassing op controles van financiële overzichten voor verslagperioden beginnend op of na 15 december 2009.
Objective	Doelstelling
8 The objective of the auditor is to apply the concept of materiality	8 De doelstelling van de auditor is het op passende wijze toepassen van het concept van

⁵ ISA 450, paragraph A16.

⁶ ISA 450, paragraaf A16.

ENGELS	Vertaling NEDERLANDS
appropriately in planning and performing the audit.	materialiteit bij de planning en uitvoering van de controle.
Definition	Definitie
9 For purposes of the ISAs, performance materiality means the amount or amounts set by the auditor at less than materiality for the financial statements as a whole to reduce to an appropriately low level the probability that the aggregate of uncorrected and undetected misstatements exceeds materiality for the financial statements as a whole. If applicable, performance materiality also refers to the amount or amounts set by the auditor at less than the materiality level or levels for particular classes of transactions, account balances or disclosures.	9 In het kader van de ISA's betekent uitvoeringsmaterialiteit het bedrag of de bedragen die door de auditor op een lager materialiteitsniveau dan voor de financiële overzichten als geheel is (zijn) vastgesteld om de waarschijnlijkheid dat het geheel van niet-gecorrigeerde en niet-ontdekte afwijkingen het materialiteitsniveau overstijgt voor de financiële overzichten als geheel, tot een passend laag niveau te reduceren. Indien van toepassing, verwijst uitvoeringsmaterialiteit tevens naar het bedrag of de bedragen die door de auditor zijn vastgesteld op een lager niveau of op lagere niveaus dan het materialiteitsniveau of materialiteitsniveaus voor bijzondere transactiestromen, rekeningsaldi of in de financiële overzichten opgenomen toelichtingen.
Requirements	Vereisten
Determining Materiality and Performance Materiality When Planning the Audit	Het vaststellen van materialiteit en uitvoeringsmaterialiteit bij het plannen van de controle
10 When establishing the overall audit strategy, the auditor shall determine materiality for the financial statements as a whole. If, in the specific circumstances of the entity, there is one or more particular classes of transactions, account balances or disclosures for which misstatements of lesser amounts than materiality for the financial statements as a whole could reasonably be expected to influence the economic decisions of users taken on the basis of the financial statements, the auditor shall also determine the materiality level or levels to be applied to those particular classes of transactions, account balances or disclosures. (Ref: Para. A2-A11)	10 Bij het vaststellen van de algehele controleaanpak dient de auditor de materialiteit voor de financiële overzichten als geheel te bepalen. Het kan zijn dat, in de specifieke omstandigheden van de entiteit, er sprake is van één of meer bijzondere transactiestromen, rekeningsaldi of in de financiële overzichten opgenomen toelichtingen waarvoor afwijkingen van kleinere bedragen dan de materialiteit voor de financiële overzichten als geheel redelijkerwijs kunnen verondersteld worden de economische beslissingen van gebruikers die genomen zijn op basis van de financiële overzichten te zullen beïnvloeden. In deze gevallen dient de auditor tevens het materialiteitsniveau of de materialiteitsniveaus te bepalen die van toepassing zijn op die bijzondere transactiestromen, rekeningsaldi of in de financiële overzichten opgenomen toelichtingen. (Zie: Par. A2-A11)
11 The auditor shall determine performance materiality for purposes of assessing the risks of material misstatement and determining the nature, timing and extent of further audit procedures. (Ref: Para. A12)	11 De auditor dient de uitvoeringsmaterialiteit in het kader van de inschatting van de risico's van een afwijking van materieel belang vast te stellen, alsmede de aard, timing en omvang van verdere controlewerkzaamheden. (Zie: Par. A12)
Revision as the Audit Progresses	Herziening naarmate de controle vordert
12 The auditor shall revise materiality for the financial statements as a whole (and, if applicable, the materiality level or levels for particular classes of transactions, account balances or disclosures) in the event of becoming aware of information during the audit that would have caused the auditor to have determined a different amount (or amounts) initially. (Ref: Para. A13)	12 De auditor dient de materialiteit voor de financiële overzichten als geheel te herzien (alsmede, indien van toepassing, het materialiteitsniveau of materialiteitsniveaus van bijzondere transactiestromen, rekeningsaldi of in de financiële overzichten opgenomen toelichtingen) wanneer de auditor tijdens de controle zich bewust is geworden van informatie die hem ertoe zou hebben aangezet om initieel een ander bedrag (of bedragen) vast te stellen. (Zie: Par. A13)
13 If the auditor concludes that a lower materiality for the financial statements as a whole (and, if applicable, materiality level or levels for particular classes of transactions, account balances or disclosures) than that initially determined is appropriate, the auditor shall determine whether it is necessary to revise performance materiality, and whether the nature, timing and extent of the further audit procedures remain appropriate.	13 Indien de auditor tot de conclusie komt dat een lagere materialiteit voor de financiële overzichten als geheel (alsmede, indien van toepassing, het materialiteitsniveau of materialiteitsniveaus van bijzondere transactiestromen, rekeningsaldi of in de financiële overzichten opgenomen toelichtingen) passend is dan initieel is vastgesteld, dient de auditor te bepalen of het nodig is om de uitvoeringsmaterialiteit te herzien, alsmede of de aard, timing en omvang van de verdere controlewerkzaamheden passend blijven.

ENGELS	Vertaling NEDERLANDS
Documentation	Documentatie
14 The auditor shall include in the audit documentation the following amounts and the factors considered in their determination:⁷ (a) Materiality for the financial statements as a whole (Ref: Para. 10); (a)(b) _____ If applicable, the materiality level or levels for particular classes of transactions, account balances or disclosures (Ref: Para. 10); (a)(c) _____ Performance materiality (Ref: Para. 11); and (a)(d) _____ Any revision of (a)-(c) as the audit progressed (Ref: Para. 12-13).	14 De auditor dient in de controledocumentatie de volgende bedragen en de factoren die bij het vaststellen hiervan in overweging zijn genomen, op te nemen:⁸ (a) Materialiteit voor de financiële overzichten als geheel (Zie: Par. 10); (a)(b) _____ Indien van toepassing, het materialiteitsniveau of materialiteitsniveaus van voor bijzondere transactiestromen, rekeningsaldi of in de financiële overzichten opgenomen toelichtingen (Zie: Par. 10); (a)(c) _____ De uitvoeringsmaterialiteit (Zie: Par. 11); en (a)(d) _____ Alle herzieningen van (a)-(c) naarmate de controle vordert (Zie: Par. 12-13).
***	***
Application and Other Explanatory Material	Toepassingsgerichte en overige verklarende teksten
Materiality and Audit Risk (Ref: Para. 5)	Materialiteit en controlerisico (Zie: Par. 5)
A1. In conducting an audit of financial statements, the overall objectives of the auditor are to obtain reasonable assurance about whether the financial statements as a whole are free from material misstatement, whether due to fraud or error, thereby enabling the auditor to express an opinion on whether the financial statements are prepared, in all material respects, in accordance with an applicable financial reporting framework; and to report on the financial statements, and communicate as required by the ISAs, in accordance with the auditor's findings.⁹ The auditor obtains reasonable assurance by obtaining sufficient appropriate audit evidence to reduce audit risk to an acceptably low level.¹⁰ Audit risk is the risk that the auditor expresses an inappropriate audit opinion when the financial statements are materially misstated. Audit risk is a function of the risks of material misstatement and detection risk.¹¹ Materiality and audit risk are considered throughout the audit, in particular, when: (a) Identifying and assessing the risks of material misstatement;¹² (a)(b) _____ Determining the nature, timing and extent of further audit procedures;¹³ and (a)(c) _____	A1. Bij het uitvoeren van een controle van financiële overzichten zijn de algemene doelstellingen van de auditor het verkrijgen van een redelijke mate van zekerheid of de financiële overzichten als geheel geen afwijkingen van materieel belang bevatten, als gevolg van fraude of fouten, waardoor de auditor in staat wordt gesteld om een oordeel tot uitdrukking te brengen of de financiële overzichten in alle van materieel belang zijnde opzichten in overeenstemming zijn met een van toepassing zijnd stelsel inzake financiële verslaggeving; alsmede om te rapporteren over de financiële overzichten en te communiceren, zoals vereist is op grond van de ISA's, in overeenstemming met de bevindingen van de auditor.¹⁶ De auditor verkrijgt een redelijke mate van zekerheid door het verkrijgen van voldoende en geschikte controle-informatie teneinde het controlerisico tot een aanvaardbaar laag niveau terug te brengen.¹⁷ Controlerisico is het risico dat de auditor een onjuist controle-oordeel tot uitdrukking brengt indien de financiële overzichten een afwijking van materieel belang bevatten. Het controlerisico is een functie van de risico's van een afwijking van materieel belang en van het ontdekkingsrisico.¹⁸ Materialiteit en controlerisico worden gedurende de controle in acht genomen, in het bijzonder bij: (a) Het onderkennen en inschatten van de risico's van een afwijking van materieel belang;¹⁹ (a)(b) _____ Het vaststellen van de aard, timing en omvang van verdere

⁷ ISA 230, "Audit Documentation," paragraphs 8-11, and paragraph A6.

⁸ ISA 230, "Controledocumentatie", paragrafen 8-11, en paragraaf A6.

⁹ ISA 200, "Overall Objectives of the Independent Auditor and the Conduct of an Audit in Accordance with International Standards on Auditing," paragraph 11.

¹⁰ ISA 200, paragraph 17.

¹¹ ISA 200, paragraph 13(c).

¹² ISA 315, "Identifying and Assessing the Risks of Material Misstatement through Understanding the Entity and Its Environment."

¹³ ISA 330, "The Auditor's Responses to Assessed Risks."

ENGELS	Vertaling NEDERLANDS
Evaluating the effect of uncorrected misstatements, if any, on the financial statements ¹⁴ and in forming the opinion in the auditor's report. ¹⁵	controlewerkzaamheden; ²⁰ en (a)(c) Het evalueren van het effect van niet-gecorrigeerde afwijkingen, indien aanwezig, op de financiële overzichten ²¹ , alsmede op het vormen van het oordeel in de controleverklaring. ²²
Determining Materiality and Performance Materiality When Planning the Audit	Het vaststellen van materialiteit en de uitvoeringsmaterialiteit bij het plannen van de controle
<i>Considerations Specific to Public Sector Entities</i> (Ref: Para. 10)	<i>Overwegingen specifiek voor entiteiten in de publieke sector</i> (Zie: Par. 10)
A2. In the case of a public sector entity, legislators and regulators are often the primary users of its financial statements. Furthermore, the financial statements may be used to make decisions other than economic decisions. The determination of materiality for the financial statements as a whole (and, if applicable, materiality level or levels for particular classes of transactions, account balances or disclosures) in an audit of the financial statements of a public sector entity is therefore influenced by law, regulation or other authority, and by the financial information needs of legislators and the public in relation to public sector programs.	A2. In het geval van een entiteit in de publieke sector zijn wetgevers en regelgevende of toezichhoudende instanties vaak de belangrijkste gebruikers van haar financiële overzichten. Bovendien kunnen de financiële overzichten worden gebruikt bij het nemen van beslissingen anders dan economische beslissingen. Het vaststellen van de materialiteit voor de financiële overzichten als geheel (en, indien van toepassing, het materialiteitsniveau of de materialiteitsniveaus voor bijzondere transactiestromen, rekeningssaldi of in de financiële overzichten opgenomen toelichtingen) bij een controle van de financiële overzichten van een entiteit in de publieke sector wordt daarom beïnvloed door wet- of regelgeving of voorschriften van een andere bevoegde instantie; alsmede door de financiële informatiebehoeften van wetgevers en het publiek in relatie tot de programma's van de publieke sector.
<i>Use of Benchmarks in Determining Materiality for the Financial Statements as a Whole</i> (Ref: Para. 10)	<i>Gebruik van benchmarks bij het vaststellen van materialiteit voor de financiële overzichten als geheel</i> (Zie: Par. 10)
A3. Determining materiality involves the exercise of professional judgment. A percentage is often applied to a chosen benchmark as a starting point in determining materiality for the financial statements as a whole. Factors that may affect the identification of an appropriate benchmark include the following: • The elements of the financial statements (for example, assets, liabilities, equity, revenue, expenses); • Whether there are items on which the attention of the users of the particular entity's financial statements tends to be focused (for example, for the purpose of evaluating financial performance users may tend to focus on profit, revenue or net assets); • The nature of the entity, where the entity is in its life cycle, and the	A3. Het vaststellen van de materialiteit brengt het toepassen van <i>professional judgment</i> met zich mee. Er wordt vaak een percentage toegepast op een bepaalde benchmark als een startpunt bij het vaststellen van de materialiteit voor de financiële overzichten als geheel. Factoren die het vaststellen van een geschikte benchmark kunnen beïnvloeden omvatten onder meer: • De elementen van de financiële overzichten (bijvoorbeeld: activa, verplichtingen, eigen vermogen, opbrengsten, lasten); • Of er items zijn waarop de aandacht van de gebruikers van de financiële overzichten van de specifieke entiteit zich neigt te richten (bijvoorbeeld: in het kader van de evaluatie van de financiële prestaties is het mogelijk dat de gebruikers zich neigt te richten op winst, opbrengsten of netto-activa); • De aard van de entiteit, de fase waarin de entiteit zich in haar levenscyclus bevindt,

¹⁴ ISA 450.

¹⁵ ISA 700, "Forming an Opinion and Reporting on Financial Statements."

¹⁶ ISA 200, "Algemene doelstellingen van de onafhankelijke auditor, alsmede het uitvoeren van een controle overeenkomstig Internationale Controlestandaarden", paragraaf 11.

¹⁷ ISA 200, paragraaf 17.

¹⁸ ISA 200, paragraaf 13(c).

¹⁹ ISA 315 "Het onderkennen en inschatten van de risico's van een afwijking van materieel belang door middel van het verwerven van inzicht in de entiteit en haar omgeving."

²⁰ ISA 330, "De wijzen van inspelen door de auditor op ingeschatte risico's".

²¹ ISA 450.

²² ISA 700, "Het vormen van een oordeel en het rapporteren over financiële overzichten".

ENGELS	Vertaling NEDERLANDS
industry and economic environment in which the entity operates; • The entity's ownership structure and the way it is financed (for example, if an entity is financed solely by debt rather than equity, users may put more emphasis on assets, and claims on them, than on the entity's earnings); and • The relative volatility of the benchmark.	alsmede de sector en de economische omgeving waarbinnen de entiteit opereert; • De eigendomsstructuur van de entiteit en de manier waarop zij wordt gefinancierd (bijvoorbeeld: indien een entiteit alleen wordt gefinancierd door schulden in plaats van eigen vermogen, is het mogelijk dat gebruikers meer nadruk leggen op activa en de claims daarop dan op het resultaat van de entiteit); en • De relatieve volatiliteit van de benchmark.
A4. Examples of benchmarks that may be appropriate, depending on the circumstances of the entity, include categories of reported income such as profit before tax, total revenue, gross profit and total expenses, total equity or net asset value. Profit before tax from continuing operations is often used for profit-oriented entities. When profit before tax from continuing operations is volatile, other benchmarks may be more appropriate, such as gross profit or total revenues.	A4. Tot voorbeelden van benchmarks die passend kunnen zijn, afhankelijk van de omstandigheden van de entiteit, behoren categorieën van gerapporteerde resultaten zoals winst vóór belasting, totale opbrengsten, bruto-winst en totale lasten, het totaal eigen vermogen of de intrinsieke waarde. Winst vóór belastingen uit voortgezette activiteiten wordt vaak gebruikt voor entiteiten met een winstoogmerk. Indien de winst vóór belastingen uit voortgezette activiteiten volatiel is, kunnen andere benchmarks meer geschikt zijn, zoals de brutowinst of de totale opbrengsten.
A5. In relation to the chosen benchmark, relevant financial data ordinarily includes prior periods' financial results and financial positions, the period-to-date financial results and financial position, and budgets or forecasts for the current period, adjusted for significant changes in the circumstances of the entity (for example, a significant business acquisition) and relevant changes of conditions in the industry or economic environment in which the entity operates. For example, when, as a starting point, materiality for the financial statements as a whole is determined for a particular entity based on a percentage of profit before tax from continuing operations, circumstances that give rise to an exceptional decrease or increase in such profit may lead the auditor to conclude that materiality for the financial statements as a whole is more appropriately determined using a normalized profit before tax from continuing operations figure based on past results.	A5. In samenhang met de gekozen benchmark behoren tot relevante financiële data gewoonlijk de financiële resultaten en de financiële posities van voorgaande verslagperiodes, de financiële resultaten en de financiële positie van de verslagperiode tot op heden, alsmede de begrotingen en prognoses voor de huidige periode, aangepast voor significante wijzigingen in de omstandigheden van de entiteit (bijvoorbeeld: een significante bedrijfsacquisitie) en aan relevante wijzigingen in de omstandigheden van de sector of de economische omgeving waarbinnen de entiteit opereert. Wanneer bijvoorbeeld, als een startpunt, de materialiteit voor de financiële overzichten als geheel voor een bepaalde entiteit is vastgesteld op basis van een percentage van de winst vóór belastingen uit voortgezette activiteiten, kunnen de omstandigheden die leiden tot een uitzonderlijke afname of toename van deze winst ertoe leiden dat de auditor tot de conclusie komt dat de materialiteit voor de financiële overzichten als geheel op een meer passende wijze wordt bepaald wanneer wordt gebruik gemaakt van een genormaliseerde winst vóór belastingen uit voortgezette activiteiten die gebaseerd is op resultaten uit het verleden.
A6. Materiality relates to the financial statements on which the auditor is reporting. Where the financial statements are prepared for a financial reporting period of more or less than twelve months, such as may be the case for a new entity or a change in the financial reporting period, materiality relates to the financial statements prepared for that financial reporting period.	A6. Materialiteit houdt verband met de financiële overzichten waarover de auditor rapporteert. In het geval de financiële overzichten zijn opgesteld voor een financiële verslagperiode van meer of minder dan twaalf maanden, zoals het geval kan zijn bij een nieuwe entiteit of bij een wijziging in de financiële verslagperiode, houdt materialiteit verband met de financiële overzichten die voor die financiële verslagperiode zijn opgesteld.
A7. Determining a percentage to be applied to a chosen benchmark involves the exercise of professional judgment. There is a relationship between the percentage and the chosen benchmark, such that a percentage applied to profit before tax from continuing operations will normally be higher than a percentage applied to total revenue. For example, the auditor may consider five percent of profit before tax from continuing operations to be appropriate for a profit-oriented entity in a manufacturing industry, while the auditor may consider one percent of total revenue or total expenses to be appropriate for a not-for-profit entity. Higher or lower percentages, however, may be deemed appropriate in the circumstances.	A7. Het bepalen van een percentage dat moet worden toegepast op een gekozen benchmark brengt het toepassen van <i>professional judgment</i> met zich mee. Er bestaat een verband tussen het percentage en de gekozen benchmark, zodanig dat een percentage toegepast op de winst vóór belastingen uit voortgezette activiteiten gewoonlijk hoger zal liggen dan een percentage dat van toepassing is op de totale opbrengsten. Bijvoorbeeld: de auditor kan vijf procent van de winst vóór belastingen uit voortgezette activiteiten geschikt achten voor een entiteit met winstoogmerk in de verwerkende industrie, terwijl hij één procent van de totale opbrengsten of van de totale lasten geschikt kan achten voor een entiteit zonder winstoogmerk. Hogere of lagere percentages kunnen echter als passend worden beschouwd afhankelijk van de omstandigheden.
Considerations Specific to Small Entities	Overwegingen specifiek voor kleine entiteiten

ENGELS	Vertaling NEDERLANDS
A8. When an entity's profit before tax from continuing operations is consistently nominal, as might be the case for an owner-managed business where the owner takes much of the profit before tax in the form of remuneration, a benchmark such as profit before remuneration and tax may be more relevant.	A8. Wanneer de winst vóór belastingen uit voortgezette activiteiten van een entiteit op consistente wijze nominaal is, zoals het geval kan zijn bij een bedrijf dat door de eigenaar wordt bestuurd en waar de eigenaar veel van de winst vóór belastingen opneemt in de vorm van een beloning, is het mogelijk dat een benchmark zoals winst vóór beloningen en belastingen meer relevant is.
Considerations Specific to Public Sector Entities	Overwegingen specifiek voor entiteiten in de publieke sector
A9. In an audit of a public sector entity, total cost or net cost (expenses less revenues or expenditure less receipts) may be appropriate benchmarks for program activities. Where a public sector entity has custody of public assets, assets may be an appropriate benchmark.	A9. Bij een controle van een entiteit in de publieke sector kunnen de totale kosten of de netto-kosten (lasten minus opbrengsten of uitgaven minus ontvangsten) geschikte benchmarks zijn voor activiteiten gebaseerd op programma's. In het geval publieke activa in bewaring zijn bij een entiteit in de publieke sector, kunnen activa een geschikte benchmark zijn.
<i>Materiality Level or Levels for Particular Classes of Transactions, Account Balances or Disclosures</i> (Ref: Para. 10)	<i>Materialiteitsniveau of materialiteitsniveaus voor bijzondere transactiestromen, rekeningsaldi of in de financiële overzichten opgenomen toelichtingen</i> (Zie: Par. 10)
A10. Factors that may indicate the existence of one or more particular classes of transactions, account balances or disclosures for which misstatements of lesser amounts than materiality for the financial statements as a whole could reasonably be expected to influence the economic decisions of users taken on the basis of the financial statements include the following: • Whether law, regulation or the applicable financial reporting framework affect users' expectations regarding the measurement or disclosure of certain items (for example, related party transactions, and the remuneration of management and those charged with governance). • The key disclosures in relation to the industry in which the entity operates (for example, research and development costs for a pharmaceutical company). • Whether attention is focused on a particular aspect of the entity's business that is separately disclosed in the financial statements (for example, a newly acquired business).	A10. Factoren die een aanwijzing kunnen vormen voor het bestaan van één of meer bijzondere transactiestromen, rekeningsaldi of in de financiële overzichten opgenomen toelichtingen waarvoor van afwijkingen van kleinere bedragen dan de materialiteit voor de financiële overzichten als geheel redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze de economische beslissingen van gebruikers die genomen zijn op basis van de financiële overzichten beïnvloeden omvatten de volgende: • De vraag of wet- of regelgeving, dan wel het van toepassing zijnde stelsel inzake financiële verslaggeving van invloed zijn op verwachtingen van gebruikers met betrekking tot de waardebeoordeling of de toelichting van bepaalde elementen (bijvoorbeeld: transacties met verbonden partijen, alsmede de beloning van het management en degenen belast met governance); • De belangrijkste in de financiële overzichten opgenomen toelichtingen met betrekking tot de industrie waarin de entiteit opereert (bijvoorbeeld: onderzoeks- en ontwikkelingskosten voor een farmaceutisch bedrijf); • De vraag of de aandacht wordt gericht op een bijzonder aspect van de activiteiten van de entiteit dat afzonderlijk wordt toegelicht in de financiële overzichten (bijvoorbeeld: een nieuw verworven bedrijfsactiviteit).
A11. In considering whether, in the specific circumstances of the entity, such classes of transactions, account balances or disclosures exist, the auditor may find it useful to obtain an understanding of the views and expectations of those charged with governance and management.	A11. Bij het overwegen of, in de specifieke omstandigheden van de entiteit, zulke transactiestromen, rekeningsaldi of in de financiële overzichten opgenomen toelichtingen bestaan, kan de auditor het nuttig achten om inzicht te verwerven omtrent de opvattingen en verwachtingen van degenen belast met governance en van het management.
<i>Performance Materiality</i> (Ref: Para. 11)	<i>Uitvoeringsmaterialiteit</i> (Zie: Par. 11)
A12. Planning the audit solely to detect individually material misstatements overlooks the fact that the aggregate of individually immaterial misstatements may cause the financial statements to be materially misstated, and leaves no margin for possible undetected misstatements. Performance materiality (which, as defined, is one or more amounts) is set to reduce to an appropriately low level the probability that the aggregate of uncorrected and undetected misstatements in the financial statements exceeds materiality for the financial statements as a whole. Similarly,	A12. Het dusdanig plannen van de controle om alleen individuele afwijkingen van materieel belang te ontdekken, houdt geen rekening met het feit dat het geheel van de individuele afwijkingen die niet van materieel belang zijn ertoe kunnen leiden dat de financiële overzichten een afwijking van materieel belang kunnen bevatten en laat geen ruimte over voor mogelijke niet ontdekte afwijkingen. Uitvoeringsmaterialiteit (welke, zoals omschreven, bestaat uit één of meerdere bedragen) is vastgesteld om de kans dat het geheel van niet gecorrigeerde en niet ontdekte afwijkingen in de financiële overzichten de materialiteit voor de financiële overzichten als geheel overstijgt, tot een passend laag

ENGELS	Vertaling NEDERLANDS
performance materiality relating to a materiality level determined for a particular class of transactions, account balance or disclosure is set to reduce to an appropriately low level the probability that the aggregate of uncorrected and undetected misstatements in that particular class of transactions, account balance or disclosure exceeds the materiality level for that particular class of transactions, account balance or disclosure. The determination of performance materiality is not a simple mechanical calculation and involves the exercise of professional judgment. It is affected by the auditor's understanding of the entity, updated during the performance of the risk assessment procedures; and the nature and extent of misstatements identified in previous audits and thereby the auditor's expectations in relation to misstatements in the current period.	niveau terug te brengen. Op gelijksoortige wijze is uitvoeringsmaterialiteit met betrekking tot een materialiteitsniveau dat voor bijzondere transactiestromen, rekeningssaldi of in de financiële overzichten opgenomen toelichtingen bepaald is, vastgesteld teneinde de waarschijnlijkheid dat het geheel van niet gecorrigeerde en niet ontdekte afwijkingen in die bijzondere transactiestromen, rekeningssaldi of in de financiële overzichten opgenomen toelichtingen het materialiteitsniveau voor die specifieke transactiestromen, rekeningssaldi of in de financiële overzichten opgenomen toelichtingen overstijgt, tot een passend laag niveau terug te brengen. Het bepalen van de uitvoeringsmaterialiteit is geen eenvoudige mechanische berekening en impliceert het toepassen van <i>professional judgment</i>. Het wordt beïnvloed door het door de auditor verworven inzicht in de entiteit; die wordt geactualiseerd tijdens het uitvoeren van de risico-inschattingwerkzaamheden; alsmede door de aard en omvang van de afwijkingen die zijn onderkend bij eerdere controles en via die weg door de verwachtingen van de auditor met betrekking tot afwijkingen in de huidige verslagperiode.
Revision as the Audit Progresses (Ref: Para. 12)	Herziening naarmate de controle vordert (Zie: Par. 12)
A13. Materiality for the financial statements as a whole (and, if applicable, the materiality level or levels for particular classes of transactions, account balances or disclosures) may need to be revised as a result of a change in circumstances that occurred during the audit (for example, a decision to dispose of a major part of the entity's business), new information, or a change in the auditor's understanding of the entity and its operations as a result of performing further audit procedures. For example, if during the audit it appears as though actual financial results are likely to be substantially different from the anticipated period end financial results that were used initially to determine materiality for the financial statements as a whole, the auditor revises that materiality.	A13. Het is mogelijk dat de materialiteit voor de financiële overzichten als geheel (en, indien van toepassing, het materialiteitsniveau of de materialiteitsniveaus voor bijzondere transactiestromen, rekeningssaldi of in de financiële overzichten opgenomen toelichtingen) moet worden herzien tengevolge van wijzigingen in omstandigheden die tijdens de controle zijn opgetreden (bijvoorbeeld: een beslissing om een groot deel van de activiteiten van de entiteit af te stoten), nieuwe informatie of een wijziging in het door de auditor verworven inzicht in de entiteit en haar activiteiten tengevolge van het uitvoeren van verdere controlewerkzaamheden. Indien bijvoorbeeld tijdens de controle blijkt dat de werkelijke financiële resultaten waarschijnlijk in aanzienlijke mate zullen verschillen van de verwachte financiële resultaten aan het eind van de verslagperiode die initieel werden gebruikt om de materialiteit voor de financiële overzichten als geheel vast te stellen, zal de auditor die materialiteit herzien.